

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/296/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202243
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214202243.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členiek senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Martina Valentová v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10C/65/2014-74 zo dňa 12. januára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal náhrady škody spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 6Er/104/2005. Po právnej stránke rozsudok odôvodnil § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 2 § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 8, 9, § 238 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku (ďalej len EP).

Skutkovo rozsudok odôvodnil tým, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní. Nesprávny úradný postup okresného súdu mal podľa žalobcu spočívať v tom, že nerozhodol o jeho návrhu na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu na zmenu exekútora. Súd nepostupoval vo veci sústredene a vydal rozhodnutie až po veľmi dlhej dobe. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V praxi sa vychádza z toho, že ide o prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci, než rozhodovacou. Nesprávnym úradným postupom je tak činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta za neopodstatnený. Súd vychádzal z okolností, že návrh na vydanie poverenia bol doručený súdu dňa 25.04.2005. Dňa 25.05.2009 bol súdu doručený návrh na zmenu exekútora, o ktorom súd rozhodoval, dňa 05.11.2009. O prípadnom prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila

sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnej žalovanej súd náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila a ani nepreukázala, že by jej trov konania vznikli.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p., ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ak okresný súd v odôvodnení konštatuje, že žalobca nepreukázal, že by mu postupom exekučného súdu vznikla akákoľvek škoda s tým, že nešpecifikoval jednotlivé náklady vynaložené na správu a vedenie pohľadávky počas omeškania exekučného súdu, potom súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke (k čomu v danom prípade nedošlo), bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením vyhlásenia termínu rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p., dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom. Odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu je potrebné dodať nasledovné:

Žalobca sa svojou žalobou z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Galanta vo veci 6Er/104/2005, ku ktorému malo dôjsť nevydaním rozhodnutia o návrhu oprávneného na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, domáhal náhrady majetkovej škody v celkovej výške 175 eur. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu účelne vynaložených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávok v období nečinnosti súdu. Zároveň si žalobca uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 276,60 eura (55,32 eura za každý mesiac omeškania) s tým, že samotné konštatovanie porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v § 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup žalobca videl v tom, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty.

Z obsahu spisu súd zistil, že exekútorom bola Okresnému súdu Galanta v konaní pod sp. zn. 6Er/104/2005 doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 25.04.2005, povinný F.I., nar. XX.XX.XXXX, pričom žiadosť podala súdna exekútorka Mgr. Katarína Baráňová. Okresný súd Galanta poveril dňa 06.05.2005 vykonaním exekúcie súdnu exekútorku Mgr. Katarína Baňárovú, so sídlom exekútorského úradu Dunajská Streda. Žalobca ako oprávnený podaním doručeným súdu 25.05.2009, navrhol zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesením Okresného súdu Galanta zo dňa 05.11.2009 bolo vyhovené návrhu na zmenu exekútora. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20.11.2009.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom ako to už uviedol súd prvého stupňa, je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad kumulatívneho splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné a to aj z ustálenej judikatúry vyvodiť, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorý nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Ide o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci, alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Pri posudzovaní náhrady škody nesprávnym úradným postupom všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prieťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prieťahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prieťahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 01.01.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmvaný súdom

nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 01.01.2013. Odvolací súd poukazuje na názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012). Súd vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom stanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (pozri napr. I ÚS 86/02). Z obsahu exekučného spisu v prejednávanej veci vyplynulo, že Okresný súd Galanta síce nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote, ale samotné nedodržanie procesnej lehoty na vydanie rozhodnutia bez prihladenia k individuálnym okolnostiam daného prípadu nespôsobuje automaticky nárok na náhradu majetkovej, alebo nemajetkovej škody, resp. ujmy.

Základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci (vznik škody, nesprávny úradný postup a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom) musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadávať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu, ktorá je vzhľadom na vyššie uvedené už irelevantná a nespôsobilá zvrátiť výsledok konania.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania v celom rozsahu vecne správny s použitím ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný a preto mu v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil (a podľa obsahu spisu mu ani žiadne nevznikli), odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.